

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificivm In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventvales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

Exponitur quid propriè sit Conscientia, ejusque praecipua munia
summatim explicantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

TRACTATVS II.
DE CONSCIENTIA IN GENERE
EIVSQVE NATVRA.

Hoc præceptum tibi commendo fili Timothee secundūm præcedentes in te prophetias, vt milites in illis bonam militiam, habens fidem & bonam Conscientiam. *i. ad Timot. i. v. 18. 19.*

Exponitur quid propriè sit Conscientia; in quā parte animæ consistat, eiusque præcipua munia summatim explicantur.

PRO O E M I V M.

Nde petenda sit Animi quies & verum Gaudium, vt cumque jam ostendimus. Ex bonis honestisque actionibus, solidam sinceramq[ue] l[et]titiam existere nemo negauerit, nisi qui scelerum patronus factus, sibi est perfidus, atque hostis suus. Sanè probitatem morum, actionesq[ue] rationi congruas alimentum esse præsentis in hâc vitâ, pignusque futuri Gaudii, in comperto est; hoc clamant sacræ paginæ, istud quotidianâ experientiâ testatur. Neutrum tamen nunc ago, ne nimium diffluat oratio. Verùm cùm actionum omnium moralis bonitas, atque adeò vitæ nostræ laus (quam bonam militiam vocat Paulus,) à bonitate Conscientiæ; vituperium autem malæ vitæ aut militiæ, ab eius peruersitate dependeat: vt res omnis à fundamentis penitus eruatur, istud ab ipso exordio est explicandum, quid demum rei sit Conscientia. Turpe enim est fortunæ suæ originem inquirere, & cùm jam tenetur manibus, naturam tamen tanti boni

C 3.

igno-

ignorare. Sanè nemo vñus est, qui de Conscientiâ pleno ore non disputet. Conscientiam suam inclamat omnes, & fortasse non omnes eam prout est, intelligunt. Itaque vt ordine eat res, exponemus modò Conscientia quid sit & in quâ Animæ parte sedem fixerit. Deinde quæ eius sint partes aut officia, summatim explicabimus, vt ita vni aspectui pateat Conscientiæ, & eorum quæ dicenda sunt, symmetria & constructio.

*Concionato-
rii munus
est dogmata
Theologica
populo expo-
nere*

Intercurrent fateor quæstiones quædam in Theologorum scholis disputari solitæ : fed numquam credidi eas à Concionatorum subselliis esse relegatas. Quin imò idcirco existimau ego, inter doctissimos illos parietes veritatem debere discuti diligenter, magnoque fero ure sententias agitandas esse, vt paleis pulueribusque, disputationis vi discussis, purum frumentum, veritas inquam, animæ pabulum, tandem emergat, quod pro concione demum oratione placidâ sine altercationum acrimonîa, populo proponatur. Quid quod abstrusissima maximèque recondita Theologiæ mysteria, ex iis ipsis Sanctorum Patrum homiliis petita à Scholasticis videam, quas viri prudentissimi, & Ecclesiæ primitiæ Doctores, jam olim antequam Scholæ existerent, pro populo passim exponebant? Adeò vt si rectè rationem teneo, manifestum sit Theologiæ, etiam subtilissimæ placita, longè ante-Concionatorum pulpita quām Scholasticorum exedras fuisse perragata. Theologicas itaque de Conscientiâ quæstiones, quas quidem ad rem meam generatim facere judicauero, in medium profaram: sic tamen altiora dogmata pertractaturus, vt à quocumque Theologicis terminis non imbuto, facile intelligendus sim: quæstionum abstrusiores apices è rupibus vulgo inacesfis, in plana deducturus, atque ea quæ passim habentur recondita & obscura, omnium oculis, vti spero, fakturus clara atque perspicua.

§. I.